

Lukio- ja yleissivistävä aikuiskoulutus

Lukiokoulutuksen osalta merkittävimmät muutokset ja onnistumiset liittyivät valtakunnan tasolla tehtyihin seuraaviin lakimuutoksiin:

- lukiokoulutuksen rahoitusmallin uudistaminen vastaamaan paremmin lukiokoulutuksen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia
- englanninkielisen ylioppilastutkinnon suorittamisen mahdollistaminen
- valtakunnallisen kriteeristön luominen lukiodiplomeille ja mahdollistetaan yhden pakollisen ylioppilaskokeen korvaaminen lukiodiplomilla
- säädetään lukiolaisen oikeudesta tukiopetukseen
- selvitetään ja arvioidaan mahdollisuutta lisätä liikunnanopetusta viikoittaiseksi koko lukiokoulutuksen ajan.

Lakimuutokset hyväksyttiin eduskunnassa joulukuun alussa 2024 ja ne astuvat voimaan portaittain. Oppimisen tuen uudistus astuu voimaan 1.8.2025. Se edellyttää muutoksia niin valtakunnalliseen opetussuunnitelman perusteisiin lukuun 4.2. ja täten myös paikallisten opetussuunnitelmien päivittämistä. Englanninkielisen ylioppilastutkinnon aloitusaikataulu on 1.8.2026 ja alustavasti on sovittu siten, että järjestämis lupaa koulutukselle hakee Turun yliopisto ja Turun normaalikoulun lukio. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeen voivat suorittaa ensimmäisinä 1.8.2027 opintonsa aloittavat opiskelijat.

Kaupungin osalta Turun lukiokoulutuksessa painottuivat toiminnan näkökulmasta seuraavat asiat. Pormestariohjelman mukainen tavoite lukion aloituspaikkojen lisäämisestä sadalla vietiin loppuun, kun aloituspaikkoja lisättiin kevään 2024 yhteishaussa 60:llä. Näin ollen suomenkielisen lukiokoulutuksen aloituspaikkamäärä on kasvanut tällä pormestarikaudella 90:llä. Suomenkielisen lukiokoulutuksen opiskelijamäärä olikin kasvanut syyskuun 2024 tilastointipäivänä 150:llä opiskelijalla aloituspaikkojen lisäyksen sekä neljännelle vuodelle jatkavien opiskelijoiden määrän kasvun vuoksi.

Jotta opiskelijamäärän kasvuun kyettiin vastaamaan, lukioiden yhteinen tuntikiertokaavio uudistettiin. Tuntikiertokaavion uudistamisen taustalla oli lisäksi pyrkimys vaikuttaa opetustarjonnan tasaisempaan jakautumiseen lukuvuoden aikana ja pyrkimys pienentää ryhmäkokoja. Edellä mainituilla uudistuksilla tavoiteltiin päivälukioiden saavutettavuuden parantamista keskiarvorajojen alentumisen myötä. Täten lukiokoulutus Turun kaupungin tarjoamana tulisi saavutettavammaksi entistä useammalle turkulaiselle peruskoulunsa päättävälle nuorelle.

Toinen merkittävä asia oli talvella 2024 hyväksytty toisen asteen tuen strategia, joka tehtiin yhteistyössä Turun ammatti-instituutin kanssa. Siinä linjataan tavoitteita ja toimenpiteitä tuleville vuosille, oppimisen tuen edistämiseksi. Lukiokoulutuksessa tilanne on verrattain hyvä ja tuen malleja on hyvä lähteä jatkojalostamaan siitä entisestään. Kehitystyötä tehdään verkostoyhteistyönä Salon, Kaarinan ja Turun normaalikoulun lukioiden kanssa Yhdessä-hankkeessa. Hankkeessa kehitetään pedagogisia ratkaisuja, joiden avulla opiskelijoiden tuen tarve voidaan tunnistaa entistä aikaisemmin sekä voidaan tukea monikielisten opiskelijoiden oppimista, vahvistetaan aineenopettajien pedagogista osaamista ja edistetään nivelvaiheyhteistyötä. Muista kehittämishankkeista mainitsemisen arvoisia ovat esimerkiksi Kaupunki+ -hanke ja Turun saavutettava ja laadukas lukiokoulutus -hanke. Jälkimmäisessä rakennettiin Turun lukiokoulutukselle laatukäsikirja ja laadunhallintajärjestelmä. Kumpikin hanke toteutui erinomaisesti ja tuotokset olivat erinomaisia ja vaikuttavia.

Yleissivistävän aikuiskoulutuksen osalta voidaan Turun suomenkielisen työväenopiston ja Turun Iltalukion osalta todeta seuraavaa. Työväenopiston toiminnassa korostuu kansalaisten elinikäinen oppiminen, maahanmuuttajien suomen kielen ja opiskelutaitojen vahvistaminen sekä syrjäytymisvaarassa olevien aktivointi. Työväenopisto on kehittänyt entistä monipuolisempaa ja saman aineen sisällä monitasoisempaa kurssitarjontaa. Tarjontaan lisätyillä päiväkursseilla vastataan paremmin tarpeeseen vahvistaa maahanmuuttajien perus- ja opiskelutaitoja sekä aktivoida syrjäytymisvaarassa olevia. Opiston kurssit pidetään eri puolilla Turku, jotta palvelut olisivat saavutettavampia myös lähiöissä asuville.

Turun iltalukio on kehittänyt toimintaansa yhteistyössä kaupungin päivälukioiden kanssa sekä osallistamalla aktiivisesti Aikuislukioliitto ry:n toimintaan. Opettajat toimivat Aikuislukioiden opettajat ry:ssä ja rehtori Aikuislukioiden rehtorit ry:ssä. Alueellista verkko-opetusta kehitetään Turun seudun toisen asteen etäenkaan puitteissa sekä Länsi-Suomen läänin reaali-enkaan yhteistyönä. Ajankohtaisia kehittämisteemoja ovat olleet verkossa tapahtuva erityisopetus ja opinto-ohjaus sekä hybridiovetus.

Vaikka Turun iltalukion toiminta kohdentuukin aikuisväestöön, on sillä vahva rooli TUVAn lukiolinjan oppivelvollisuusikäisten sekä muiden vailla toisen asteen tutkintoa olevien oppilaitoksena. Iltalukion toiminta ehkäisee segregatiota monin tavoin mm. toimimalla niin monikielisten opiskelijoiden kuin niidenkin nuorten opinahjona, joilla on vaikeuksia suorittaa nuorisostaan lukiotutkinto päivälukioiden puolella.

Lukio- ja yleissivistävän aikuiskoulutuksen vuosi 2024 oli varsin tapahtumarikas. Talousarviovuodelle asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin niin toiminnallisesti kuin taloudellisesti mitattuna. Unohtamatta sitä, että Turun kaupungin lukiokoulutuksen tulokset ylioppilaskirjoituksissa ovat vuodesta toiseen valtakunnan parhaimmat suurten kaupunkien vertailussa.

Toimenpiteet

Toimenpide	Tavoite 2024	Toteuma 31.12.2024
Tuen strategian käyttöönotto ja sen mukaisen toimintakulttuurin kehittäminen ja kouluttaminen.	Toimintakulttuurin yhtenäistäminen ja henkilöstön kouluttaminen, arviointi.	Toimenpiteet aloitettu. Kaksi uutta erityisopettajaa aloitti työnsä elokuussa 2024. Oppimisen tuen malleja kehitetään yhteistyössä Salon, Kaarina ja Turun normaalikoulun lukioiden kanssa Yhdessä-hankkeessa.
Alueellisen yhteistyön kehittäminen	TSO:n lukiojaoksen toimintakulttuurin kehittäminen	Toiminta kehittynyt tavoitteiden mukaisesti entistä tiiviimmäksi. Mukaan otettu myös uusia lukiokoulutuksen järjestäjiä Varsinais-Suomesta.
Verkko-opetuksen kehittäminen ja monipuolistaminen	Päivitetään olemassa oleva Etäenkaan opetustarjontaa, joka palvelisi vieläkin paremmin opiskelijoita. Pohjana esimerkiksi Tampereen malli verkko-opetuksesta.	Toiminnan kehittäminen aloitettu Turun seudun etäenkaan verkko-opetusympäristön pohjalta. Vetovastuu asiassa Turun Iltalukiolla.
Valmistautuminen englanninkielisen lukiokoulutuksen aloittamiseen	Valmistaudutaan englanninkielisen ylioppilastutkinnon toteuttamiseen Turussa (mm. mihin lukioon ko. linja tulisi ja milloin aloitettaisiin)	Valmistelua jatkettu Turun normaalikoulun lukion kanssa. Turun yliopisto hakee järjestämis lupaa englanninkieliseen ylioppilastutkintoon Turussa.
Päivälukioiden pakollisten opintojaksojen ryhmäkokojen pienentäminen 25 opiskelijaan.	Pienennetään ryhmäkokoja pakollisissa opintojaksoissa opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin sekä oppimisen edistämiseksi	Tuntikiertokaavio uudistettiin ja se otetaan käyttöön 1.8.2024. Tällä tavoitteellaan opetustarjonnan tasaisempaa jakautumista periodien sisällä ja välillä. Uudistuksen tavoitteena on lisäksi tasoittaa ja pienentää ryhmäkokoja. Lukioiden aloituspaikkoja on puolestaan lisätty ja neljännen vuoden opiskelijoiden opiskelijoiden määrä on kasvanut. Tästä huolimatta tavoite

		saavutettiin kolmessa lukiossa. Eli kokonaisuudessaan tilanne eteni tavoitteen suuntaan.
Korkeakouluysteistyön kehittäminen	Korkeakouluysteistyön kehittäminen Tampereen yliopiston mallin mukaisesti niin yliopistojen kuin ammattikorkeakoulun kanssa.	Toiminnan kehittämisessä ei päästy kovinkaan pitkälle, sillä Turun yliopiston rehtorit vaihtuivat. Toisaalta toiminta ja yhteistyö on jatkunut aikaisempien mallien mukaisesti, jotka ovat hyväksi havaittuja ja toimivia.
Iltalukio tehostaa oppivelvollisten opintopolkujen rakentamista, oppimisen tukemista ja opiskeluhoillon kohdentamista	Iltalukio panostaa oppivelvollisten koulutukseen ja palveluihin.	Toiminta on kehittynyt merkittävästi. Uusi toimintamalli oli syksyllä aloitettu vankilaopetuksen kehittäminen oppivelvollisille. Tarkoitusta varten palkattiin tehtävään erityisluokanopettaja tehtävää hoitamaan Saramäessä.
Työväenopisto jatkaa osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen kehittämistä, lisää opintopistekurssit kurssitarjontimeen ja panostaa suomi toisena kielenä opetukseen.	Työväenopisto jatkaa osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen kehittämistä, lisää opintopistekurssit kurssitarjontimeen ja panostaa suomi toisena kielenä opetukseen.	Tavoite toteutunut ja sen edistäminen jatkuu edelleen.

Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tunnusluvun mittayksikkö	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 31.12.2024	Kommentit
Opiskelijavirtauma, iltalukion tutkintoon johtava koulutus	lkm	-	510	678	461	-
Opiskelijavirtauma, Tsuto	lkm	-	15 000	11 525	12 068	-
Opetustunnit/Tsuto	-	-	19 000	25 394	24 181,48	-
Päivälukiot kokonaiskustannus (€ / opiskelija)	€	-	6 230	7 349	7 278	-
Päivälukiot opetukseen (€ / opiskelija)	€	-	4 223	4 737	4 651	-
Iltalukio kokonaiskustannus (€ / opiskelija)	€	-	4 000	6 027	7 030	-
Iltalukio opetukseen (€ / opiskelija)	€	-	3 050	5 452	6 285	-
Ylioppilaskirjoitusten arvosanojen keskiarvo	arvosana (1-5)	-	4,80	4,76	4,81	Kevät 4,84; syksy 4,70